

УДК 336.64

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-1-43>

Коваленко В.В.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри банківської справи
Одеського національного економічного університету*

Kovalenko Victoria

*Doctor of Economics, Professor,
Professor of the Department of Banking
Odessa National Economic University*

РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ У НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВАХ

FINANCIAL INNOVATION DEVELOPMENT IN NON-BANKING FINANCIAL INSTITUTIONS

АНОТАЦІЯ

Орієнтація національних економік на цифрову потребує використання новітніх інноваційних технологій у небанківському фінансовому секторі. Розвиток фінансового ринку на сучасному етапі пов'язаний з використанням новітніх інформаційних технологій. Особливо відчутним це є на фінансовому ринку, де інновації у сфері інформатизації впроваджуються та використовуються завдяки можливостям та потреб небанківських фінансових інституцій. Основними засадами запровадження фінансових інновацій (цифровізації) в небанківських фінансових установах є доступність; цільове призначення; крапка зростання; різноманітність засобів масової інформації; відкритість та співпраця; стандартизація; довіра та безпека. Сучасний етап цифровізації економіки визначив тенденції та напрями розвитку небанківських фінансових установ, тому вони повинні сконцентрувати весь власний потенціал на визначенні пріоритетів цифрових ініціатив та встановленні їх чіткої узгодженості з корпоративною стратегією розвитку фінансової установи; відображенні цифрових ініціатив у ключових показниках ефективності.

Ключові слова: фінансові інновації, небанківські фінансові установи, фінансовий ринок, цифровізація, екосистема.

АННОТАЦИЯ

Ориентация национальных экономик на цифровую требует использования новейших инновационных технологий в небанковском финансовом секторе. Развитие финансового рынка на современном этапе связано с использованием новейших информационных технологий. Особенно ощутимым это является на финансовом рынке, где инновации в сфере информатизации внедряются и используются благодаря возможностям и потребностям небанковских финансовых институций. Главными основами внедрения финансовых инноваций (цифровизации) в небанковских финансовых учреждениях являются доступность; целевое назначение; точка роста; разнообразие средств массовой информации; открытость и сотрудничество; стандартизация; доверие и безопасность. Современный этап цифровизации экономики определил тенденции и направления развития небанковских финансовых учреждений, поэтому они должны сконцентрировать весь свой потенциал на определении приоритетов цифровых инициатив и установлении их четкой согласованности с корпоративной стратегией развития финансового учреждения; отображении цифровых инициатив в ключевых показателях эффективности.

Ключевые слова: финансовые инновации, небанковские финансовые учреждения, финансовый рынок, цифровизация, экосистема.

ANNOTATION

Today, focusing the National Economies on the Digital requires the use of the latest innovative technologies in the non-banking financial sector. The development of the financial market at the

present stage had connected with the use of the latest information technologies. IT innovations had implemented and utilized to meet the needs and needs of non-banking financial institution. The development of non-banking financial services markets depends both on the ability of financial institutions to maintain an adequate level of solvency, maintain high standards of business reputation, and comply with regulatory discipline to comply with legislation and requirements, and the state of the economy as a whole. The basic principles of introducing financial innovation (digitalization) in non-banking financial institutions are as follows: accessibility; purpose; growth point; the diversity of the media; openness and cooperation; standardization; trust and security. The article identifies three types of values for introducing the latest financial innovations in non-bank financial institutions, namely: cost value, experience value and platform value. New for the domestic financial services, market was the creation of companies that work not only in the traditional payment area, but also in the areas of personal financial management, insurtech and regtech. Thus, the current stage of digitization of the economy has identified trends and trends in the development of non-bank financial institutions. Therefore, they must concentrate their full potential on identifying the priorities of digital initiatives and establishing a clear alignment with the corporate development strategy of the financial institution, reflecting digital initiatives in key performance metrics, as well as assessing business value growth before and after financial innovation. Analysis of the effectiveness of financial innovation implementation should be based on an assessment of the results obtained in terms of their impact on the level of competitiveness, financial stability, profitability and reputation of a non-bank financial institution. From the point of view of evaluating the effectiveness of financial innovation for consumers, it is necessary to analyze the appropriateness of the results of its use to their needs and requirements, the acceptability of financial innovation for its quality, affordability and value.

Key words: financial innovation, non-banking financial institutions, financial market, digitalization, ecosystem.

Постановка проблеми. Орієнтація національних економік на цифрову потребує використання новітніх інноваційних технологій у небанківському фінансовому секторі. Як зазначається у «Цифровому порядку для країн ЄС», світова фінансова криза 2008 року привела до втрати значної частини надбавь, що з'являлися протягом довгих років економічного та соціального прогресу, та продемонструвала структурні слабкості національних економік, а для забезпечення сталого росту в майбутньому потрібно розробити низку заходів, які би передбачали

створення передумов для довгострокових перетворень, які будуть викликані розвитком цифрової економіки [1].

Відповідно до прийнятої «Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року» визначено основні напрями інноваційного розвитку фінансового ринку, а саме розвиток відкритої архітектури фінансового ринку та оверсайта; забезпечення розвитку ринку FinTech, цифрових технологій та платформ регуляторів; забезпечення розвитку SupTech&RegTech; розвиток цифрової економіки [2].

Щодо цього слід звернути увагу на те, що розвиток фінансового ринку на сучасному етапі пов'язаний з використанням новітніх інформаційних технологій. Особливо відчутним це є на фінансовому ринку, де інновації у сфері інформатизації впроваджуються та використовуються завдяки можливостям та потребам небанківських фінансових інституцій. Розроблення та використання небанківськими фінансовими установами фінансових інновацій є одними з важливих напрямів успішного розвитку національного ринку фінансових послуг. Використання нових фінансових продуктів, інструментів та технологій сприяє підвищенню доходів фінансових установ, посиленню їх конкурентоспроможності на ринку, поліпшенню іміджу й підвищенню рівня довіри з боку нефінансових корпорацій та домогосподарств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Можна виокремити наукові здобутки, які присвячені розвитку цифрової економіки. Зокрема, Ю. Онищенко досліджує еволюцію теоретичних підходів до визначення поняття «цифрова економіка» у світі [3, с. 10]; А. Семенов відзначає зростаючу роль цифрових платформ у трансформації бізнес-моделей минулого, формує основні тренди розвитку цифрової економіки та взаємодії з різними суб'єктами економічної діяльності [4, с. 44–45]; Л. Любохинець та Є. Шпуляр охарактеризували основні тенденції цифрової економіки а також те, як вони впливають на макроекономічні показники розвитку та конкурентні переваги на світовому ринку [5, с. 214].

Щодо розвитку та запровадження фінансових інновацій у небанківських установах слід звернути увагу на здобутки таких науковців. М. Яценко визначила фінтех-компанії та фінтех-послуги як новітній інструмент ринку фінансових послуг, що відповідає актуальним вимогам сучасного світу [6, с. 29]. Л. Алексеєнко визначила концептуальні підходи та сферу застосування фінансових технологій в умовах зміни організаційно-правових і політико-економічних умов забезпечення стійкості страхового ринку [7, с. 127]. Н. Пантелеєва дослідила сучасні тенденції, а також розкрила характерні особливості фінансових інновацій у таких класах, як радикальні та соціально орієнтовані, банківські продукти й послуги, канали обслуговування, внутрішні процеси [8, с. 69–71].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте в наявних наукових доробках неповною мірою знайшли відображення сучасні тенденції та практика розвитку фінансових інновацій у небанківських фінансових установах. Усе це зумовило актуальність дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження процесу організації запровадження фінансових інновацій у небанківських фінансових установах та обґрунтування рекомендацій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Динамічний розвиток і загострення конкуренції на ринку фінансових послуг в Україні змушують небанківські установи опановувати нові підходи до підвищення ефективності власного функціонування, проводити пошук додаткових шляхів одержання переваг конкуренції, зокрема шляхом упровадження інноваційних технологій обслуговування клієнтів, нових продуктів і послуг.

Після кризи 2008 року популярність фінансових посередників знизилася через проблеми, які пов'язані зі специфікою цієї форми діяльності. У Конгресі США декілька разів вносилися правка, яка передбачала відновлення закону Гласса-Стиголла, який забороняє об'єднання різнотипових фінансових структур [9].

Ринок небанківських фінансових послуг є складовою частиною фінансового сектору України. Активи небанківських фінансових установ у 2018 році становили 197,5 млрд. грн., що у співвідношенні з активами банків становить 14,5%; власний капітал становив 53,8 млрд. грн., або 35% відносно власного капіталу банків. Розвиток ринків небанківських фінансових послуг залежить як від спроможності фінансових установ щодо забезпечення належного рівня платоспроможності, підтримання високих стандартів ділової репутації та дотримання регуляторної дисципліни щодо виконання законодавства та вимог, так і від стану економіки загалом.

Загальна характеристика діяльності небанківських фінансових установ представлена в табл. 1.

Слід відзначити, що зростання попиту на фінансові послуги зумовлює використання небанківськими фінансовими установами нових технічних рішень, технологій та засобів надання традиційних послуг, а також розроблення нових послуг і продуктів, які б максимальною мірою відповідали нагальним потребам споживачів, що формує певне інноваційне середовище та відповідну структуру ринку небанківських фінансових послуг [11, с. 54; 12, с. 32].

Основні засади запровадження фінансових інновацій (цифровізації) у небанківських фінансових установах є такими:

– доступність (повинні забезпечувати кожному громадянину рівні можливості доступу до послуг, інформації та знань, що надаються на основі інформаційно-комунікаційних технологій);

Таблиця 1

Основні показники діяльності небанківських кредитних установ за 2012–2019 роки

Показник	Роки					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
<i>Кредитні спілки</i>						
Кількість кредитних спілок, од.	589	589	462	378	358	348
Кількість членів КС, тис. осіб	911	752	643	564	505	465
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках, тис. осіб	35,8	26,8	41,1	21,7	19,6	20,3
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори, тис. осіб	214,5	169,9	148,6	134,3	127,3	119,3
Загальні активи, млн. грн.	2 598	2 193	2 033	2 169,8	2 352,4	2 444,1
<i>Фінансові компанії та лізингодавці</i>						
Кількість зареєстрованих фінансових компаній, од.	415	571	650	677	906	975
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів, млн. грн.	51 152	58 282	110 420	269 416	32 573	51 149
Надання порук (поручительств), млн. грн.	52,0	88,3	524	5 455	7 984	1 623
Вартість укладених договорів фінансового лізингу фінансовими компаніями, млн. грн.	257,4	20,2	67,3	153,4	585,0	985,9
Факторинг, млн. грн.	23 526	16 556	16 876	31 363	31 363	14 014
Активи фінансових компаній, млн. грн.	51 265	64 960	67 704	107 534	28 089	37 739
<i>Ломбарди</i>						
Кількість ломбардів, од.	477	482	456	415	373	333
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, млн. грн.	8 411	12 460	16 718	16 389	12 353	13 711
Сума погашених фінансових кредитів, млн. грн.	8 202	12 155	16 415	16 396	12 069	13 355
Активи по балансу, млн. грн.	1 710	2 219	3 318	3 764	4 054	4 104

* станом на 1 вересня 2019 р.

Джерело: складено автором з використанням матеріалів джерела [10]

– цільове призначення (мають бути спрямовані на створення переваг (вигід) у різноманітних аспектах повсякденного життя);

– крапка зростання (механізм (платформа) економічного зростання завдяки природу ефективності та збільшенню продуктивності від використання цифрових технологій);

– різноманітність засобів масової інформації (мають сприяти розвитку інформаційного суспільства, засобів масової інформації, «креативного» середовища та «креативного» ринку);

– відкритість та співпраця (має орієнтуватися на міжнародне, європейське та регіональне співробітництво задля інтеграції України до ЄС, входження України в європейський і світовий ринок електронної комерції та послуг, банківської та біржової діяльності, а також співробітництво та взаємодію на регіональних ринках);

– стандартизація (стандарти посилюють конкуренцію, дають змогу знизити витрати й вартість продукції, гарантують сумісність, підтримку якості, збільшують ВВП країни);

– довіра та безпека (зміцнення довіри, включаючи інформаційну безпеку, кібербезпеку, захист конфіденційності персональної інформації, недоторканності особистого життя та прав користувачів ІКТ, є передумовою одночасного розвитку та безпеки фінансових інновацій у небанківських фінансових установах).

Введення фінансових інновацій у діяльність небанківських фінансових установ змінює підхід до ведення бізнесу, а саме систем управління

маркетингом, продажами, сервісом, телефонією та месенджерами, системами документообігу й управління персоналом, обліковими системами. Фінансові інновації, продукти й послуги, які сьогодні вважаються інноваційними трендами в діяльності небанківських фінансових установ, представлені в табл. 2.

А. Семенов, спираючись на дослідження колективу авторів “Global Center for Digital Business Transformation” Дж. Бредлі (J. Bradley), Дж. Лоукса (J. Loucks), Дж. Макалая (J. Macaulay), А. Норонни (A. Noronha) та М. Вейда (M. Wade), визначає три види цінностей, використовуючи різні типи бізнес-моделей за рахунок введення новітніх фінансових інновацій у небанківських фінансових установах.

1) Цінність економії на витратах (cost value) передбачає конкурентну перевагу в пропозиції клієнту меншої вартості товару чи послуги.

2) Цінність досвіду (experience value) передбачає конкурентну перевагу в пропозиції клієнту нового якісного досвіду.

3) Цінність співучасті (цінність платформи) передбачає конкурентну перевагу в пропозиції клієнту переваг мережі та спільноти [4, с. 43–44].

Особливості запровадження та використання фінансових інновацій у небанківському фінансовому секторі, на відміну від банківського, полягають у тому, що небанківський фінансовий сектор завдяки диверсифікації ринків фінансових послуг характеризується більшою гли-

Таблиця 2

Цифрові технології як інноваційні тренди сучасного розвитку ринку фінансових послуг

Вид продукту/ послуги	Загальна характеристика
BlockChain	В перекладі з англ. "blockchain" ("block chain") – це вибудований за певними правилами безперервний послідовний ланцюжок блоків, що містять інформацію. Однак краще давати визначення з огляду на призначення технології блокчейн. Блокчейн був спроектований в рамках вирішення цілком конкретного завдання, а саме того, як побудувати децентралізовану (без єдиного центру управління) фінансову систему, коректність роботи якої могла би перевірити будь-яка людина. Виходячи з цього, можемо визначити блокчейн як спосіб зберігання й узгодження бази даних, копія якої є в кожного учасника.
Digital marketing	Це використання різних способів просування продукту в широкі маси з використанням цифрових каналів. Digital Marketing – це сукупність інструментів просування, за яких задіяні цифрові канали. Він не тотожний інтернет-маркетингу, оскільки включає такі канали, як телебачення, радіо й навіть зовнішня реклама. Інтернет-маркетинг еволюціонував у цифровий (digital) маркетинг, у якому використовуються комплексні методи онлайн-стратегії, розробки сайтів та мобільних додатків, креативу й копірайтингу, контекстної реклами й SMM, а також інших інтерактивних продуктів. Найбільш популярними формами цифрових каналів є пошукове просування; контекстна й тизерна реклама; медійна й банерна; просування в соціальних медіа та блогах; створення мобільних додатків для смартфонів, планшетів та інших носіїв; вірусна реклама.
CRM&BPM	CRM – система для продажу, а саме готові процеси для управління всіма типами угод. Bpm'online CRM об'єднує можливості системи управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM) та системи управління бізнес-процесами (BPM). Це перше прикладне рішення, розроблене на платформі bpm'online.
Grid-технології	Grid-обчислення – це географічно розподілена інфраструктура, яка об'єднує множини різних типів, доступ до яких користувач може отримати з будь-якої точки незалежно від місця їх розміщення. Grid надає колективний розподілений режим доступу до ресурсів і зв'язаних з ними послуг у рамках глобально-розподілених організацій (підприємства, які спільно використовують глобальні ресурси, бази даних, спеціалізоване програмне забезпечення).
Digital-страхування	Digital-стратегія у страхуванні – це не лише інтернет-продажі, але й трансформації всього бізнесу щодо роботи з електронним полісом. Digital-страхування дає змогу страховим компаніям знизити витрати, підвищити швидкість обслуговування клієнтів. Споживачі мають можливість отримати своєчасні оновлення щодо змін у страховій політиці компанії.
ePrescription	ePrescription (електронний рецепт) здійснюється на базі трьох таких процедур: eCapture – формування електронного рецепту лікарем медичного закладу; eTransfer – конфіденційна передача електронного рецепту до аптеки; eDispensation – передача даних із аптеки назад до медичного закладу, підтвердження.
TeleHealth	«Цифрові» технології для надання дистанційних медичних послуг та підтримки роботи лікарів.

Джерело: [13]

биною проникнення та значно ширшим колом клієнтів, які пред'являють попит на специфічні фінансові послуги, зокрема у віддалених районах, що потребує нових підходів і технологій; значна частина фінансових інновацій передається з банківського сектору в небанківський у зв'язку з використанням схожих фінансових інструментів; окремі фінансові послуги надають виключно небанківські фінансові установи, що потребує забезпечення високого рівня охоплення ринку; для небанківських фінансових установ характерним є короткий життєвий цикл інновацій, що частково обумовлене їх дифузиею з банківського сектору та значною кількістю небанківських установ, які можуть використовувати нововведення, внаслідок чого насичення ринку відбувається дуже швидко; наукоємність і капіталомісткість запровадження та використання фінансових інновацій є досить високою, що потребує значних капітальних вкладень; для небанківських фінансових установ характерна висока швидкість дифузії інновацій від фінансових установ-новаторів до установ-послідовників; для більшості небанківських фінансових установ частка власного капіталу в забезпеченні своєї діяльності є значно більшою, ніж у банках; ризики впровадження та використання

фінансових інновацій у небанківському фінансовому секторі є значно вищими порівняно з банками через недостатнє законодавче та нормативне врегулювання; діяльність небанківських фінансових установ має велике соціальне значення, зокрема, це стосується недержавного пенсійного забезпечення, страхування життя [14, с. 40; 15, с. 34].

Результатом впровадження та використання фінансових інновацій як для небанківських фінансових установ, так і для споживачів є одержання певного соціально-економічного ефекту, що знаходить свій прояв у таких аспектах, як функціональний (забезпечення якісного виконання фінансовою установою своїх головних функцій, підвищення ефективності управління, посилення конкурентоспроможності на ринку, максимально повне задоволення потреб споживачів фінансових послуг), структурний (підвищення якості фінансових послуг, розширення їх асортименту, надання послуг у більш зручній для споживачів формі, збільшення кількості клієнтів, диверсифікація ресурсної бази), економічний (збільшення обсягів продажу фінансових послуг і продуктів, одержання додаткового прибутку або іншого корисного ефекту), інформаційно-технологічний (використання нових

технічних засобів і технологій, зокрема технологій штучного інтелекту, ідентифікації клієнтів, оцінювання їх платоспроможності, надання послуг у дистанційному або онлайн-режимі, підвищення рівня комунікацій з клієнтами), організаційно-управлінський (удосконалення організаційно-управлінської структури небанківської фінансової установи та методів і процесів управління), соціальний (підвищення рівня інклюзивності фінансових послуг і добробуту громадян).

Карту екосистеми FinTech в Україні представлено на рис. 1.

Якщо розглядати міжнародний досвід, то слід відзначити, що у 2019 році відзначені такі номінанти у сфері запровадження фінансових інновацій на ринку фінансових послуг.

1) 2019 рік став історичним роком для “Citi Ventures” (США), що стала найбільшою фінансовою установою щодо запровадження фінансових інновацій, продемонструвавши новаторські досягнення в галузі венчурного інвестування та розроблення продуктів. Портфельна компанія “Citi Ventures HighRadius” стає першим стартапом «єдинорога» у 2020 році з обсягами у 125 млн. дол. США.

2) Проривні інновації у сфері фінансових послуг, а саме штучного інтелекту, мала “Ping An Group” (Китай), адже компанія розробила систему співбесід на основі штучного інтелекту. Це рішення може бути використано для набору кандидатів на посади початкового рівня, а також на керівні посади, які вимагають комплексних навичок.

3) Найбільш інноваційним рішенням у сфері фінансових послуг стала платформа “JUMO” (Південна Африка), запропонувавши традиційно важкодоступним клієнтам перелік миттєвих, доступних, якісних варіантів запозичення за допомогою мобільного телефону. Її доступний ринок фінансових послуг не залежить від інтерфейсу й використовує технологію, яка набула найбільшого поширення на кожному ринку.

4) Найкраще використання передових технологій у продуктах та послугах мала “OneConnect Financial Technology Co., Ltd” (Китайська мережа блокчейнів FiMAX з торговельного фінансування), а саме використання блокчейн-рішень, метою яких є органічне поєднання різних сторін в торговому фінансуванні. У цій надійній, безпечній та ефективній мережі різні сторони, що займаються фінансуванням торгівлі, мо-

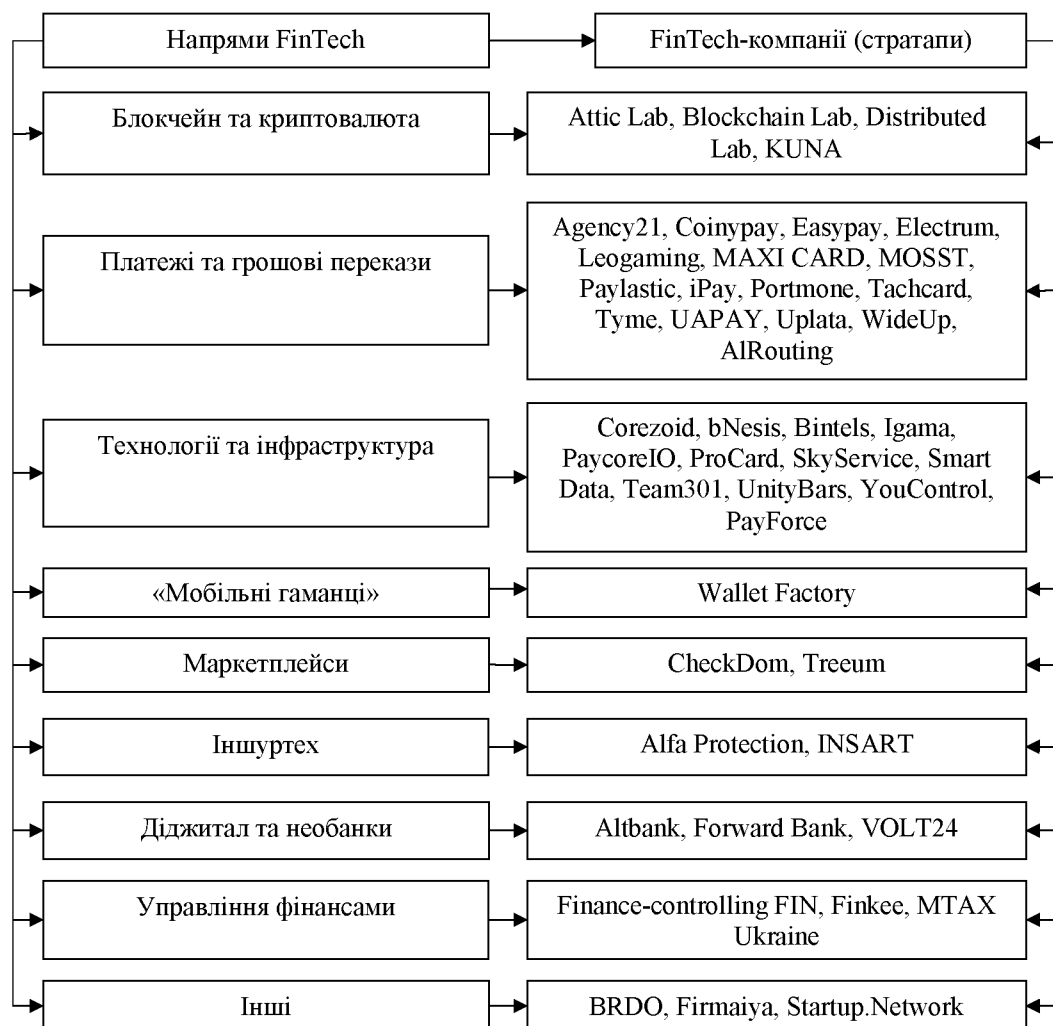

Рис. 1. Карта екосистеми FinTech в Україні

Джерело: [16, с. 120]

жуть безпосередньо обмінюватися даними, зберігаючи повну конфіденційність даних, а все це забезпечується за допомогою блокчейн-архітектури й криптографічних рішень.

5) Інновації “Touchpoint” (РБК, Канада), а саме DRIVE, мобільний та веб-додаток, дають змогу канадським автовласникам бути в курсі технічного обслуговування автомобілів від попереднього запису на прийом до бронювання, актуальних відгуків про безпеку, зберігання важливих відомостей про власника й документи.

6) Інноваційний інкубатор “Citi Ventures, D10X” (США) – це глобальна програма, яка заохочує внутрішнє підприємництво, даючи змогу співробітникам “Citi” створювати, тестувати й запускати нові рішення, які експоненціально краще для їх клієнтів. Підприємцям рекомендується виявляти критичні проблеми, з якими стикаються клієнти “Citi”, й досліджувати інноваційні способи вирішення цих проблем, щоби, зрештою, допомогти підприємствам і співтовариствам процвітати у світі суспільних змін і технологічного прогресу.

7) RegTech-інновації (TSYS, США) є інструментом для оцінювання шахрайства та управління ризиками, який містить інноваційні можливості машинного навчання в режимі реального часу, щоби забезпечити переваги в боротьбі з шахрайством під час транзакцій.

8) Інновації в маркетингу (Caixa Bank SA, Іспанія) – це підхід, орієнтований на швидкі та інтерактивні тести, спрямовані на оптимізацію взаємодії з користувачем та цифровими продажами [15].

Якщо порівнювати вітчизняний досвід щодо впровадження фінансових інновацій, то слід зазначити, що, незважаючи на молодий вік більшості стартапів, майже всі вони вже мають готові рішення та вже продають їх клієнтам (84,2%). 49% фінтех-проектів залучали зовнішні інвестиції, 45% розвиваються на кошти засновників, а ще 6% фінансуються з прибутку

від операційної діяльності. Водночас 72% стартапів нині зацікавлені в зовнішніх інвестиціях переважно задля посилення маркетингової активності та масштабування. Наймасовіший ринковий сегмент в українському Fintech складають платежі та грошові перекази. В цій сфері працює понад 30% усіх стартапів (рис. 2).

Новим для вітчизняного ринку фінансових послуг стало створення компаній, що працюють не лише в традиційній сфері платежів, але й у галузях персонального фінансового менеджменту, зокрема іншуртех та регтех. Згідно з прогнозами “Reuters” у 2020 році обіг у сфері регуляторних технологій становитиме 120 млрд. дол. США.

Висновки. Отже, сучасний етап цифровізації економіки визначив тенденції та напрями розвитку небанківських фінансових установ, тому вони повинні сконцентрувати весь власний потенціал, а саме визначення пріоритетів цифрових ініціатив і встановлення чіткої їх узгодженості з корпоративною стратегією розвитку фінансової установи; відображення цифрових ініціатив у ключових показниках ефективності, а також під час оцінювання приросту вартості бізнесу до й після впровадження фінансових інновацій.

Аналіз ефективності впровадження фінансових інновацій повинен ґрунтуватися на оцінці одержаних результатів щодо їх впливу на рівень конкурентоспроможності, фінансової стійкості, дохідності та репутації небанківської фінансової установи. Щодо оцінювання ефективності фінансової інновації для споживачів необхідно аналізувати відповідність результатів її використання їх запитам і потребам, тобто прийнятності фінансової інновації щодо її якості, доступності та вартості.

Узгодженість організаційних і планових заходів щодо запровадження фінансових інновацій сприятиме підвищенню рівня інноваційності та показників діяльності небанківського фінансового сектору України.

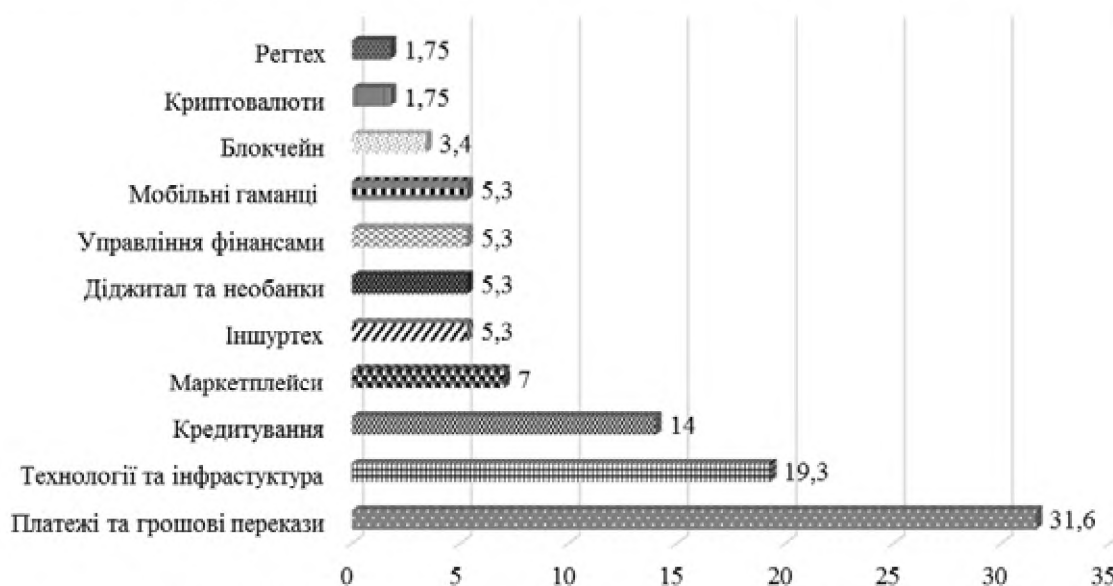

Рис. 2. Видова панель розподілу Fintech-стартапів в Україні, %

Джерело: [16, с. 128]

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- The Concept of a "Digital Economy". 2010. URL: <http://odec.org.uk/theconcept-of-a-digital-economy> (дата звернення: 03.02.2019).
- Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_FS_2025.pdf (дата звернення: 03.02.2019).
- Онищенко Ю. Еволюція теоретичних підходів до визначення дефініції «цифрова економіка». *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 6(48). С. 9–13.
- Семенов А. Екосистеми цифрових платформ як фактор трансформації бізнесу в умовах цифрової економіки. *Вісник КНУТД*. 2019. № 4(137). С. 39–50. DOI: 10.30857/2413-0117.2019.4.4
- Любохинець Л., Шпугляр Є. Цифрова трансформація національної економіки: сучасний стан та тренди майбутнього. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 4. С. 213–217. DOI: 10.31891/2307-5740-2019-272-4-1-212-217
- Яценко М., Бондаренко А. Актуальні питання розвитку фінансових послуг із застосуванням сучасних фінансових технологій. *Держави та регіони*. 2019. № 2(107). С. 25–30.
- Алексєєнко Л. Фінансові технології забезпечення стабільності страхового ринку в контексті забезпечення фінансової стабільності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 19. Ч. 1. С. 126–129.
- Пантелєєва Н. Фінансові інновації в умовах цифровізації економіки: тенденції, виклики, та загрози. *Вісник Класичного приватного університету*. 2017. Вип. 3(03). С. 68–73.
- Bloomberg. Republican Platform Under Trump Backs Glass-Steagall's Return. URL: <https://www.bloomberg.com/politics/articles/2016-07-18/republican-platform-under-trump-backs-glasssteagall-s-return> (дата звернення: 04.02.2020).
- Огляд ринків. URL: <http://nfp.gov.ua/content/oglyad-rinkiv.html> (дата звернення: 04.02.2020).
- Жупанин В. Організація залучення заощаджень населення на основі випуску казначейських зобов'язань України. *Фінанси України*. 2008. № 2. С. 44–58.
- Мищенко В., Науменкова С. Проблеми вдосконалення управління державними корпоративними правами. *Економіка України*. 2002. № 5. С. 29–36.
- Краус Н., Голобородько О., Краус К. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. URL: www.economy.nayka.com.ua (дата звернення: 04.02.2020).
- Мищенко С. Стимулирование кредитования как фактор экономического роста. *Вестник Финансового университета*. 2013. № 1(73). С. 35–45.
- Науменкова С. Фінансова інклюзивність та проблеми забезпечення доступу населення до базових фінансових послуг в Україні. *Вісник Національного банку України*. 2014. № 11. С. 31–37.
- Коваленко В. Розвиток FinTech: загрози та перспективи для банків України. *Прийзовський економічний вісник*. 2018. Вип. 4(09). С. 127–132.
- The BAI Global Innovation Awards. URL: <https://www.bai.org/globalinnovations/awards/categories> (дата звернення: 05.02.2020).
- Onischenko Yu. (2018) Evolyutsiya teoretychnykh pidkhodiv do vyznachennya defynitsiyi "tsyfrova ekonomika" [Evolution of theoretical approaches to the definition of "Digital Economy"]. *Business-navigator*, vol. 6, no. 48, pp. 9–13.
- Semenog A. (2019) Ekosystemy tsyfrovykh platform yak faktor transformatsiyi biznesu v umovakh tsyfrovyi ekonomiky [Digital platform ecosystems as a factor in business transformation in the digital economy]. *KNUTD Bulletin*, vol. 4, no. 137, pp. 39–50. DOI: 10.30857/2413-0117.2019.4.4
- Lyubokhynets' L., Shpulyar E. (2019) Tsyfrova transformatsiya natsional'noyi ekonomiky: suchasnyy stan ta trendy maybutn'oho [Digital transformation of the national economy: the current state and trends of the future]. *Bulletin of Khmelnytsky National University*, no. 4, pp. 213–217. DOI: 10.31891/2307-5740-2019-272-4-1-212-217
- Yatsenko M., Bondarenko A. (2019) Aktual'ni pytannya rozvytku finansovykh posluh iz zastosuvanniam suchasnykh finansovykh tekhnolohiy [Topical issues of financial services development with application of modern financial technologies]. *Countries and regions*, vol. 2, no. 107, pp. 25–30.
- Alekseyenko L. (2016) Finansovi tekhnolohiyi zabezpechennya stabi'nosti strakhovoho rynku v konteksti zabezpechennya finansovoyi stabil'nosti [Financial technologies for ensuring the stability of the insurance market in the context of ensuring financial stability]. *Scientific Bulletin of Kherson State University*, vol. 19, p. 1, pp. 126–129.
- Pantelieieva N. (2017) Finansovi innovatsiyi v umovakh tsyfrovi-zatsiyi ekonomiky: tendentsiyi, vyklyky, ta zahrozy [Financial innovation in the Digital Economy: trends, challenges, and threats]. *Bulletin of the Classic Private University*, vol. 3, no. 03, pp. 68–73.
- Bloomberg. Republican Platform Under Trump Backs Glass-Steagall's Return. Available at: <https://www.bloomberg.com/politics/articles/2016-07-18/republican-platform-under-trump-backs-glasssteagall-s-return> (accessed: 04 February 2020).
- Ohlyad rynkiv [Market Overview]. Available at: <http://nfp.gov.ua/content/oglyad-rinkiv.html> (accessed: 04 February 2020).
- Zhupanin V. Orhanizatsiya zaluchennya zaoshchadzen' nase-lennya na osnovi vypusku kaznacheys'kykh zobov'yazan' [Organization of raising public savings based on the issue of treasury liabilities of Ukraine]. *Finance of Ukraine*, no. 2, pp. 44–58.
- Mishchenko V., Naumenkova S. (2002) Problemy vdoskon-alennya upravlinnya derzhavnymy korporatyvnymy pravamy [Problems of improving the management of state corporate rights]. *Ukraine economy*, no. 5, pp. 29–36.
- Kraus N., Goloborodko O., Kraus K. (2018) Tsyfrova ekonomika: trendy ta perspektyvy avanhardnoho kharakteru rozvytku [The digital economy: trends and prospects for the avant-garde nature of development]. *An efficient economy*, no. 1. Available at: www.economy.nayka.com.ua (accessed: 04 February 2020).
- Mishchenko S. (2013) Stimulirovaniye kreditovaniya kak faktor ekonomicheskogo rosta [Stimulating lending as a factor in economic growth]. *Bulletin of the University of Finance*, vol. 1, no. 73, pp. 35–45.
- Naumenkova S. (2014) Finansova inklyuzyvniyt' ta problemy zabezpechennya dostupu naselelnya do bazovykh finansovykh posluh v Ukrayini [Financial inclusivity and problems of ensuring access of the population to basic financial services in Ukraine]. *Bulletin of the National Bank of Ukraine*, no. 11, pp. 31–37.
- Kovalenko V. (2018) Rozvytok FinTech: zahrozy ta perspektyvy dlya bankiv Ukrainy [FinTech development: threats and prospects for Ukrainian banks]. *Pryazovskyi economic herald*, vol. 4, no. 09, pp. 127–132.
- The BAI Global Innovation Awards. Available at: <https://www.bai.org/globalinnovations/awards/categories> (accessed: 05 February 2020).

REFERENCES:

- The Concept of a "Digital Economy". 2010. Available at: <http://odec.org.uk/theconcept-of-a-digital-economy> (accessed: 03 February 2020).
- Stratehiya rozvytku finansovoho sektoru Ukrainy do 2025 roku [Strategy of development of financial sector of Ukraine till 2025]. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_FS_2025.pdf (accessed: 03 February 2020).